

15.2.2021

Eduskunta
työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 252/2020 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kausityölain muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahan-tulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten an-netun lain (ns. kausityölaki) muuttamisesta. Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja esittää seuraavaa:

Suomen Yrittäjät pitää muutoksia tarpeellisina ja pitää tärkeänä muutosten mahdollisimman pikaista voimaantuloa siten, että uusia säännöksiä ehdi-tään soveltamaan jo satokaudelle 2021 haettaviin kausityölupiin. Kausityö-lain soveltamisala on rajoitettu ja sen mukaisilla luvilla työtä tehdään lä-hinnä maatalouden eri tehtävissä. On erityisen tärkeää huolehtia siitä, että suomalaisilla maatiloilla on mahdollisuus saada nopeasti ulkomaista kausi-työvoimaa, jotta kotimainen tuotanto voidaan varmistaa COVID-19 -kriisin jatkuessa.

Esitys parantaisi sekä kausityöntekijän että työnantajan asemaa. Mahdolli-suus vaihtaa työnantajaa parantaisi kausityöntekijän asemaa, kun työnteki-jän ei tarvitsisi poistua maasta, vaikka ensimmäinen työnantaja ei voisi-kaan tarjota enää työtä. Toisaalta se, että kausityölupaan voitaisiin merkitä use-ampi kuin yksi työnantaja parantaa myös työnantajien mahdollisuutta saada joustavammin kausityöntekijöitä palvelukseensa.

Kausityövoimaa käyttävä työnantaja palkkaa yleensä useita kausityönteki-jöitä kerrallaan. Mahdollisuus antaa kaikkia kausityöntekijöitä koskevat tie-dot yhdellä kerralla keventää huomattavasti työnantajan hallinnollista taak-kaa. Samoin maahan paluuta koskevan säännöksen edellytysten keventä-minen helpottaa kausityövoiman käyttöä.

Vaikka esitys joustavoittaisi kausityölain soveltamista, on kuitenkin syytä huomauttaa, että erityisesti käsittelyaikojen osalta yksin lakitekniset muu-tokset, eivät välttämättä riitä varmistamaan kausityölopien riittävän nopeaa käsittelyä. Vähintään yhtä tärkeää on huolehtia Maahanmuuttoviraston re-sursoinnista. On myös syytä pitää silmällä, että esitysluonnoksen mukaisen

työnantajan vaihtamista koskevan todistuksen antaminen tapahtuu käytännössä ilman aiheetonta viivytystä.

Lisäksi on syytä huomauttaa, että päätös kausityölupien myöntämisestä pidättäytymisestä voi olla varsin ankara seuraamus, joten päätöksen keston rajoittaminen enintään kuuden kuukauden mittaiseksi on tarpeen. Kuten esityksessä on todettu kuuden kuukaudenkin pidättäminen lupien myöntämisestä voi käytännössä estää työnantajalta kausityölain mukaisen kausityövoiman käytön satokauden aikana. Tämä on tärkeä huomata, kun arvioidaan seuraamuksen oikeasuhtaisuutta.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
Asiantuntija, OTM